

Sovittelu pähkinänkuoressa

Keski-Suomen sovittelutoimisto

JYVÄSKYLÄ

A blue abstract graphic element consisting of several overlapping, curved, semi-transparent bands in various shades of blue, located in the bottom right corner of the slide.

Mitä voidaan sovittaa?

Kaikki asiat, joissa on vähintään kaksi osapuolta ja selvitettävä konflikti.

pahoinpitelyitä

Huoltajien konflikteja

somekiusaamista

kouluväkivaltaa

Rikkoutunutta omaisuutta

Näpistyksiä, varkauksia

uhkailua

Seksuaalista häirintää

kunnianloukkauksia

porukan ulkopuolelle jättämistä

nimittelyä, haukkumista

Kuinka teen sovittelualoitteen?

- Sovittelutoimistoa voi konsultoida aina, jos kaipaa apua tai yhteistä pohdintaa siitä, mitä asialle kannattaisi tehdä
- Sovittelutoimisto tarvitsee aloittaakseen prosessin:
 - ❖ Soviteltava asia (lyhyt kuvaus)
 - ❖ Osapuolten ja huoltajien yhteystiedot
- Sovittelualoitteen voi tehdä puhelimitse, sähköpostilla tai postittamalla aloitteen
- Selkeän rikosasian ollessa kyseessä, pitää tehdä rikosilmoitus ja samalla kannattaa tehdä sovittelualoite
- Sovittelutoimisto tiedottaa aloitteen tekijää sovittelun lopputuloksesta

Mitä sovittelu on?

- Toiminta perustuu lakiin rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta
- Rikoksesta epäilty ja rikoksen uhri tai riidan osapuolet saavat mahdollisuuden käsitellä tapahtunutta sovittelijoiden läsnä ollessa
 - **osapuolten kohtaaminen ja vuorovaikutus keskiössä**
 - tapahtumien laajempi käsittely lisää kaikkien osapuolten ymmärrystä
- Sovittelun tavoitteena on osapuolten aktiivinen osallistuminen
- Puolueeton ja luottamuksellinen palvelu
- Vapaaehtoinen ja maksuton palvelu
- Rikosoikeusprosessille vaihtoehtoinen tai sitä täydentävä menettely
- Sovittelun perusta on restoratiivisessa eli korjaavassa oikeudessa

Lasten ja nuorten sovittelu

Sovittelulla on kasvatuksellinen ja sosiaalinen tehtävä

- Tavoitellaan myönteistä muutosta
- Tuetaan lasta tai nuorta sekä vanhempia ja huoltajia (osallisuus konfliktissa koskettaa aina koko perhettä)
- Lapsen tai nuoren kuuleminen ja kuulluksi tuleminen sovittelussa on ensiarvoisen tärkeää
- Antaa mahdollisuuden ottaa vastuun teostaan
- Syyllistäminen ja saarnaaminen eivät kuulu sovitteluun
- Tärkeää, että lapsi tai nuori voi itse vaikuttaa sovitteluun ja sen lopputulokseen
- Selvittämättä jääneillä konflikteilla voi olla pitkäkestoisia ja haitallisia vaikutuksia lapsen tai nuoren elämään
- Onnistuessaan ennaltaehkäisee samankaltaisia tilanteita jatkossa

Mitä hyötyä sovittelusta on nuoren näkökulmasta?

- Yksi puolueeton mahdollisuus konfliktien käsittelyyn
- Nuori pääsee itse vaikuttamaan omaan asiaansa
- Rikosoikeudellisen vastuun ikäraja
- Vahingonkorvausvelvollisuus
- Konfliktin selvittäminen vs. rikosprosessi
- Mahdollisuus laajempaan asian tarkasteluun kuin yksittäisenä tapahtumana
- Nopea ”puuttuminen” → ennaltaehkäisy vakaviin rikoksiin

Sovitteluprosessi

- Aloite saapuu sovittelutoimistoon
 - Sovittelun ohjaaja on yhteydessä jokaiseen ja kertoo sovittelusta ja selvittää sovittelun edellytykset
- Sovittelijoille ohjaus
 - Sovittelijat sopivat ajan asiakkaiden kanssa
 - Sovittelu järjestetään osapuolten omalla paikkakunnalla (myös etänä)
- Sovittelutapaaminen
 - Mitä tapahtui? Mitä ajatuksia? Mitä vaikutuksia? Mitä tarpeita/toiveita? Sovinnon tekeminen
- Sovittelun tulos voi olla sovinto tai keskeytyminen
 - Lopputulos ilmoitetaan aloitteen tekijälle / syyttäjälle
 - Mahdollinen seuranta (korvaukset)

Sovittelutapaamisen teemat

- Jokaisella on ainutlaatuinen ja arvokas näkökulma
 - Mitä tapahtui?
- Ajatukset vaikuttavat tunteisiin ja tunteet ajatuksiin
 - Mitä ajatuksia ja tunteita?
- Empatia ja toisten huomioiminen
 - Mitä vaikutuksia?
- Tarpeiden tunnistaminen ja kohtaaminen luovat pohjan ratkaisuille
 - Mitä tarpeita, toiveita?
- Luottamus ja voimaantuminen

Teemat ovat restoratiivisen sovittelun runko, jota hyödyntäen sovittelijat fasilitoivat osapuolten dialogia.

Keski-Suomen sovittelutoimisto

- Toimisto perustettu syksyllä 2006
- Suomessa toiminnan järjestämisvastuu on THL:llä
- Jyväskylän kaupungin organisaatiossa kuuluu tällä hetkellä konsernihallintoon, lakipalveluiden yksikköön
- Yksi 17:stä Suomen maassa toimivasta sovittelutoimistosta
- Henkilöstö 2024; vastaava sovittelun ohjaaja, kolme sovittelun ohjaajaa + n. 60 vapaaehtoista sovittelijaa Jyväskylässä ja maakunnassa
- Toimialueena koko Keski-Suomen maakunta
- Toimisto Väinönkatu 7 c 3, Jyväskylä

- Lisää tietoa löytyy osoitteesta www.thl.fi/sovittelu
- Yhteystiedot löytyy <https://www.jyvaskyla.fi/harrastukset-ja-hyvinvointi/rikos-ja-riita-asioiden-sovittelu>

Koko toimiston sähköposti sovittelu@jyvaskyla.fi

Heidi p. 0400 278 158 heidi.m.nieminen@jyvaskyla.fi

Leena p. 050 361 5933 leena.hintikka@jyvaskyla.fi

Iiris p. 0400 278 290 iiris.aalto@jyvaskyla.fi

Päivi p. 0400 278 280 paivi.pontinen@jyvaskyla.fi

Väinönkatu 7 c 3, 40100 Jyväskylä

